

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษา การเตรียมการออกนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในการออกเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการนำพามหาวิทยาลัยออกนอกระบบ และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร หนังสือทางวิชาการ รายงานวิจัยต่างๆ รายงานการประชุม สัมมนา ข่าวสาร ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในการเตรียมความพร้อมออกเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีแรงผลักดัน (Force-Field Theory of Change) ของเคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin)

ผลการศึกษาพบว่า แรงผลักดันที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้แก่ นโยบายรัฐบาล ผู้นำองค์กร การประกันคุณภาพการศึกษา คู่แข่ง การเตรียมการทางด้านกฎหมายระเบียบข้อบังคับ วัฒนธรรมองค์กร และการจัดโครงสร้างองค์กร ส่วนแรงต้านที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสีย สถานภาพบุคลากรและระบบการบริหารงานบุคคล ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบงบประมาณ และความไม่ชัดเจนในทิศทางของมหาวิทยาลัยต่อการออกนอกระบบราชการ

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความเป็นไปได้ต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต้องมีการวางแผนและดำเนินการต่อการบริหารเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบขั้นตอนเพื่อเพิ่มแรงผลักดันและลดแรงต้านต่างๆ ที่มีอยู่ ได้แก่ 1. กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน 2. หาแนวร่วมการเปลี่ยนแปลง 3. เตรียมการด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการออกนอกระบบราชการ 4. กำหนดระบบการตรวจสอบติดตามผลกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีอุปสรรคอย่างไร และมีการนำข้อมูลตอบกลับ (Feedback) จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมแผนการเปลี่ยนแปลงต่อไป และ 5. ปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง